

Kankaanpään kaupungin lausunto asiaan Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

KHALL 26.08.2024 § 258
1947/00.04.00/2024

Valmistelija

Mika Hatanpää

Kankaanpään kaupungille on 20.6.2024 saapunut valtiovarainministeriöltä lausuntopyyntö asiaan hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 1.9.2024.

Valtion aluehallinnon uudistuksessa on tarkoitus koota valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä uuteen valtakunnalliseen virastoon. Samalla muodostetaan uudet alueelliset elinvoimakeskukset. Uudistamisen tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa lupa- ja valvontakäytäntöjä alueesta riippumatta sekä sujuvoittaa prosesseja ja palvelua. Aluehallinnon uudistus perustuu pääministeri Orpon hallitusohjelmaan.

Hallituksen esitysluonnos liitteineen on luettavissa Lausuntopalvelu.fi -palvelussa osoitteessa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=537dcf40-f979-4536-9749-7d92d46a7031>.

Lausuntopyynnön mukaan:

”Esitysluonnos sisältää ehdotuksen valtion aluehallintouudistukseen liittyvästä lainsäädännöstä. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Lupa- ja valvontavirastosta, laki elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta ja laki Ahvenanmaan valtionvirastosta. Lakiehdotukset sisältävät säännökset virastojen organisaatiosta, johtamisesta, tulosohjauksesta ja hallinnon järjestämisestä.

Lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskusten perustamisen johdosta on tarpeen tarkentaa säännöksiä ohjaustoimivallasta ja viranomaisten yhteistyöstä. Lupa- ja valvontaviraston tehtäviin kuuluisivat aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävät sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle kuuluvia tehtäviä. Elinvoimakeskusten tehtäviin kuuluisivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille kuuluvat tehtävät siltä osin kuin niitä ei siirretä Lupa- ja valvontavirastolle.

Uudistuksen yhteydessä aluehallintovirastojen kilpailu- ja kuluttajahallinnon tehtävät siirrettäisiin Kilpailu- ja kuluttajavirastoon, eläinten terveyttä ja hyvinvointia ja elintarvikkeita koskevat tehtävät Ruokavirastoon sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten julkisen henkilöliikenteen tehtävät Liikenne- ja viestintävirastoon. Ahvenanmaan valtionviraston asema ja tehtävät säilyisivät nykyisellään.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion aluehallintouudistukseen liittyviä muita lakeja. Laki aluehallintovirastoista, laki Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastosta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista kumottaisiin.”

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa asiasta valtiovarainministeriölle seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakunnat on esitetty samaan Lounais-Suomen elinvoimakeskukseen siten, että päätoimipaikka on Turussa ja toimipaikka Porissa. Kankaanpään kaupunki pitää tärkeänä, että valtion aluehallinto on alueilla läsnä toimien kehittäjäkumppanina kunnille ja maakunnille. Valtion aluehallinnon tulee tuntee paikalliset olosuhteet, alueiden vahvuudet ja heikkoudet eli paikalliset olosuhteet, jotta se voi toimia alueella tehokkaasti, joten Kankaanpään kaupunki pitää erittäin merkittävänä maakunnan kehityksen kannalta, että vähintään toimipaikka Porissa toteutuu.

Kankaanpään kaupunki pitää valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston perustamista kannatettavana, edellyttäen, että se todella sujuvoittaa, nopeuttaa ja yksinkertaistaa lupaprosesseja sekä vahvistaa yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä kaikilla alueilla. On kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, että valtion aluehallinto säilyy läsnä ja helposti saavutettavissa paikallisten kuntien ja maakuntaliittojen tukena. Aluehallinnon on tunnettava syvällisesti paikalliset olosuhteet, vahvuudet ja heikkoudet, jotta se voi toimia tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti.

Laissa elinvoimakuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta on määritelty elinvoimakusten tehtäviksi muun muassa Euroopan Unionin alue- ja rakennepoliitiikan toimeenpanotehtävät sekä alueiden kehittäminen, yrittäjyyden ja elinkeinotoiminnan edistäminen. Kankaanpään kaupunki pitää tärkeänä, että maakuntien liitot säilyttävät nykyisen roolinsa aluekehitysviranomaisina ja rahoitusta välittävänä toimieliminä myös tulevilla ohjelmakausilla.

Kaupunki haluaa erityisesti painottaa, että mahdolliset tehtävien keskittämiset eivät saa heikentää alueiden toimijoiden mahdollisuuksia vaikuttaa ja toimia paikallisten tarpeiden mukaisesti. On välttämätöntä, että valtion aluehallinto pysyy helposti saavutettavana ja toimii aktiivisesti yhteistyössä alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Kankaanpään kaupunki korostaa, että maakuntien liittojen tulee jatkossakin säilyttää keskeinen roolinsa alue- ja rakennepoliitiikan toteuttajina.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Lausuntopalvelu

Lisätietoja antaa

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää, 044 577 2210
